

Parlament České republiky

Kancelář Poslanecké sněmovny

Parlamentní institut

Oddělení pro všeobecné studie

PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU,
RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU

DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKY

PROSINEC 2005

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

OBSAH

OBSAH	2
PROCES ROZŠÍŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU	3
ALBÁNIE	3
BOSNA A HERCEGOVINA	3
BULHARSKO A RUMUNSKO	3
CHORVATSKO	4
MAKEDONIE	5
SRBSKO A ČERNÁ HORA	5
TURECKO	5
DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY	7
IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA	7
BOJ PROTI ŠÍŘENÍ ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ	7
BOJ PROTI TERORISMU	7
CIVILNÍ HLAVNÍ CÍL 2008	8
DĚTI V OZBROJENÝCH KONFLIKTECH	8
EVROPSKÁ OBRANNÁ AGENTURA	8
LIDSKÁ PRÁVA	8
MEZINÁRODNÍ TRESTNÍ SOUD	8
MISE NA PODPORU BEZPEČNOSTNÍHO SEKTORU V KONGU	9
PAKT STABILITY PRO JIHOVÝCHODNÍ EVROPU	9
PERSPEKTIVY SZBP A EBOP	9
PODPORA MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA	9
POMOCNÁ HRANIČNÍ MISE EU V RAFÁHU	10
PTAČÍ CHŘIPKA	10
VOJENSKÁ MISE ALTHEA	10
VÝCVIK V EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÉ POLITICE	10
ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ	10
ZPRÁVA O EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÉ POLITICE	11
MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM	11
AFGHÁNISTÁN	11
AFRIKA	11
BOSNA A HERCEGOVINA	12
BLÍZKÝ VÝCHOD A STŘEDOMOŘÍ	12
ETIOPIE/ERITREA	13
KONGO	13
MOLDAVSKO/PODNĚSTERÍ	14
SÚDÁN	14
ZÁPADNÍ BALKÁN	14

PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU

ALBÁNIE

Pozadí

S Albánií zahájila Evropská unie jednání o stabilizační a asociační dohodě (SAP) již v roce 2003. Albánie chtěla tato jednání uzavřít ještě v průběhu tohoto roku, Unie si pro to jako hlavní podmínku kladla férový a demokratický průběh voleb v červenci tohoto roku. Podle zprávy volební pozorovací mise OBSE¹ však volby splnily požadované standardy jen částečně. Ve své hodnotící zprávě z 9.11. 2005 ([SEC \(2005\) 1424](#)) přesto Komise, s ohledem a pokrok dosažený Albánií v jejím reformním procesu, doporučila jednání o SAP uzavřít.

Aktuálně

Ve svých závěrech z 12.12. Rada „pouze“ vzala na vědomí hodnotící zprávu Komise a související doporučení, perspektiva uzavření jednání o SAP se tak prozatím přesouvá do roku 2006.

BOSNA A HERCEGOVINA

Pozadí

Poté, co v průběhu října splnila Bosna a Hercegovina poslední z šestnácti původních podmínek EU (reforma policie, která vytvořila jediné centrální ústředí na úrovni Federace), doporučila 21.10. Komise Radě zahájit s Bosnou a Hercegovinou jednání o stabilizační a asociační dohodě, Rada doporučení přijala a jednání byla zahájena 25. listopadu.

Aktuálně

- V závěrech z 12.12. Rada přivítala zahájení jednání o SAP a vyzvala Bosnu a Hercegovinu k pokračování v reformním úsilí (zejména implementaci přijatých reforem) a k pokračující spolupráci s mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii.
- 14.12. byl novým Vysokým představitelem pro Bosnu a Hercegovinu jmenován německý diplomat Christian Schwarz-Schilling. Na konci ledna 2006 v této funkci nahradí Paddyho Ashdowna.

BULHARSKO A RUMUNSKO

Pozadí

25. dubna 2005 podepsali představitelé Rumunska, Bulharska a členských států EU smlouvy o přistoupení těchto zemí. Budou-li tyto smlouvy ratifikovány ve všech 27 parlamentech a nerozhodne-li Rada z důvodu neplnění přístupových podmínek o odložení jejich vstupu v platnost, Rumunsko a Bulharsko se k 1.1. 2007 stanou členy Evropské unie. 25.10.2005 předložila Evropská komise dlouho očekávané hodnotící zprávy k Bulharsku a Rumunsku. Komise v těchto zprávách nedoporučila odsunutí vstupu ani jedné z obou zemí, nicméně identifikovala řadu nedostatků, které musí být co nejdříve napraveny. Další hodnotící zprávy Komise předloží v dubnu-květnu 2006.

Hodnotící zpráva k Bulharsku viz [COM \(2005\) 534 final](#)

Hodnotící zpráva k Rumunsku viz [COM \(2005\) 534 final](#)

¹ http://www.osce.org/documents/odihr/2005/07/15541_en.pdf

Aktuálně

- Rada vzala během svého zasedání 12.12. 2005 na vědomí dobrý pokrok obou zemí zdůrazněný v monitorovacích zprávách Evropské komise z 25.10.2005 a zároveň vyzvala Bulharsko i Rumunsko aby se zabývaly nedostatky zmíněnými ve zprávách. Rada se k tématu vrátí opět v dubnu nebo květnu 2006, poté co Komise předloží další hodnotící zprávy.
- Přistoupením Bulharska a Rumunska se v průběhu listopadu a prosince 2005 zabýval Evropský parlament, 15. prosince přijal k připravenosti obou zemí usnesení. Zde přivítal ratifikaci přístupové smlouvy řadou členských států a státy zbývající vyzval k rychlému završení ratifikačních procesů, tak aby smlouva mohla vstoupit v platnost k 1.1.2007. Parlament v zásadě ocenil pokrok dosažený vládami obou zemí a zároveň tyto vlády vyzval ke zvýšenému úsilí pokud jde o nápravu v oblastech označených ve zprávě Komise za „velmi znepokojivé“. **Z usnesení EP je zřejmý rozdíl v přístupu k oběma zemím, zatímco v případě Bulharska parlament spíše chválil a to i co se týče hospodářské oblasti, k Rumunsku byl značně kritický a upozornil na nedostatky v mnoha oblastech.** Parlament dále připomněl, že Bulharsko a Rumunsko mají strategickou polohu na vnější hranici EU, a proto musí vyvinout zvýšené úsilí u všech aspektů kontroly hranic. Na závěr **parlament připomněl výměnu dopisů mezi svým předsedou a předsedou Evropské komise, podle které bude k aktivaci jedné z ochranných doložek zapotřebí jeho souhlasu.**

CHORVATSKO

Pozadí

Během zasedání Rady EU 3.10. v Lucemburku informovala Carla del Ponte přítomné ministry zahraničí, že Chorvatsko nyní plně spolupracuje s ICTY a dělá vše co je v jeho silách k dopadení generála Gotoviny. Rada EU následně 4.10. zahájila přístupové rozhovory s Chorvatskem. Rada ovšem Chorvatsko varovala, že zachování plné spolupráce s ICTY je nezbytnou podmínkou pro úspěšný průběh přístupových jednání. V hodnotící zprávě z 9.11. 2005 ([SEC \(2005\) 1424](#)) došla Komise k názoru, že v politické oblasti nemá Chorvatsko žádné větší problémy a pokud jde o ekonomická kritéria, tak Chorvatsko označila za fungující tržní ekonomiku, která se ve střednědobém výhledu bude schopná vyrovnat s tlakem tržních sil v Unii.

Aktuálně

- 8. prosince 2005 informovala hlavní žalobkyně ICTY, že ve Španělsku (na Kanárských ostrovech) byl španělskými bezpečnostními silami zatčen generál Gotovina. Chorvatský generál je před ICTY obviněn ze zločinů proti lidskosti a z válečných zločinů (např. zavraždění 150 Srbů během operace na znovudobytí chorvatské Krajiny (obyvané převážně Srby) v roce 2005. Generál Gotovina byl poslední chorvatskou překážkou na cestě ke členství v EU, nyní již záleží jen na Chorvatsku, jak se vypořádá s podmínkami přístupového procesu.
- Průběh přístupových jednání v roce 2006 velmi napoví, kdy by se Chorvatsko mohlo stát členem EU. Chorvatský premiér Sanader vyslovil 15. prosince v Bruselu přání, aby se Chorvati mohli zúčastnit již voleb do Evropského parlamentu v roce 2009. Evropská komise je ovšem ohledně výhledového data chorvatského přistoupení nesdílná. (Aby se Chorvatsko stalo členem do června 2009, kdy se konají volby do EP, muselo by přístupová jednání uzavřít do konce roku 2007 – tak aby bylo alespoň 18 měsíců na ratifikaci přístupové smlouvy členskými státy EU. Lze ovšem pochybovat o tom, že se Chorvatsku podaří uzavřít všechny kapitoly během dvou let. Např. přístupové rozhovory ČR a dalších zemí tzv. lucemburské skupiny trvaly déle než čtyři a půl roku – 31.3.1998 – 13.12.2002. Ještě o něco déle trvaly přístupové rozhovory Bulharska a Rumunska – únor 2000 – prosinec 2004!!).

MAKEDONIE

Pozadí

Makedonie byla první ze zemí západního Balkánu, která uzavřela s EU Stabilizační a asociační dohodu (9.3.2001), v březnu 2004 pak podala přihlášku ke členství v EU. 9.11. prezentovala Evropská komise své stanovisko k Makedonské žádosti ([COM \(2005\) 562 final](#)) a v tomto stanovisku doporučila Evropské radě udělit Makedonii status kandidátské země.

Aktuálně

Evropská rada se na svém zasedání 15. a 16.12.2005 rozhodla udělit Makedonii status kandidáta na členství v EU. Evropská rada nestanovila termín, kdy by mohla začít přístupová jednání. Obecně nyní panuje v Unii spíše nejistota, pokud jde o budoucnost (resp. rychlost) procesu rozšíření. Tato otázka bude jistě předmětem intenzivní diskuse v roce 2006 a teprve výstup z této diskuse naznačí, kdy se Unie rozhodne přistoupit k dalšímu kroku v procesu rozšíření – tedy zahájení přístupových jednání s Makedonií.

SRBSKO A ČERNÁ HORA

Pozadí

10. října 2005 bylo oficiálně zahájeno vyjednávání mezi Evropskou unií a Srbskem a Černou Horou o Stabilizační a asociační dohodě. Mandát Unie pro jednání zohledňuje specifické státní uspořádání Srbska a Černé hory. Jednání probíhají zároveň s federální vládou a zároveň s vládami obou republik, vždy podle toho, pod kterou z úrovní daná problematika spadá. Naprostá většina agendy (zhruba 90%) je projednávána na úrovni republik.

Aktuálně

Rada na svém zasedání 12.12.2005 přivítala zahájení jednání o stabilizační a asociační dohodě se Srbskem a Černou horou. Rada dále vyzvala Srbsko a Černou horu k pokračování v reformním procesu a zejména ke spolupráci s ICTY. Pokud jde o určení budoucího statutu Kosova, Rada se na těchto jednáních bude podílet, a to prostřednictvím svého zástupce Stefana Lehneho.

TURECKO

Pozadí

S Tureckem byla zahájena přístupová jednání 3.10. 2005. V negociačním mandátu pro EU je přistoupení k EU stanoveno jako hlavní cíl přístupových jednání, s tím že tato jednání jsou otevřeným procesem jejichž výsledek nemůže být předem zaručen. V případě, že Turecko nebude schopno přijmout závazky členství podle kodaňských kritérií, včetně absorpční kapacity Evropské unie, musí být zajištěno, aby bylo Turecko navázáno na Unii co nejsilnějším poutem. Turecko také musí před koncem přístupových rozhovorů mezinárodně uznat kyperskou republiku a musí také plnit závazky vyplývající z celní unie kterou má uzavřenu s EU (tzn. musí začít pouštět kyperské lodě do svých přístavů).

Aktuálně

- Rada ve svých závěrech z 12.12.2005 připomněla Turecku jeho povinnost provádět plně Ankarskou dohodu o celní unii včetně jejího protokolu (tzn. aplikovat ji i na nové členské země EU včetně Kypru). Rada v průběhu roku 2006 zhodnotí, nakolik Turecko tento závazek plní. (V případě neplnění bude Rada moci rozhodnout o přerušení přístupových jednání. Navíc, kterákoli členská země EU může přístupová jednání prakticky kdykoliablokovat a dá se předpokládat, že přinejmenším Kypr nebude váhat této možnosti využít.)

- *Turecko má opakovaně problémy s paragrafem 301 svého novelizovaného trestního zákoníku, podle kterého lze trestat urážky národních symbolů, tradic a institucí. V prosinci se konal soudní proces s Orhanem Pamukem, literátem který se odvážil veřejně prolomit jedno z tabu turecké historie, genocidu Arménů během první světové války. Soudního procesu s Pamukem se jako pozorovatel zúčastnila i delegace Evropského parlamentu. Jeden z poslanců (Joost Lagendijk-frakce Zelených) později v rozhovoru s tiskem vyslovil názor, že pravidelné střety mezi kurdskými povstalci a tureckou armádou na jihovýchodě země jsou často provokovány právě samotnou armádou. Skupina tureckých nacionalistických právníků (která též iniciovala proces s Pamukem) se posléze nechala slyšet, že i Lagendijk by měl být souzen podle paragrafu 301 za urážku turecké armády. Něco takového je sice stěží myslitelné, nicméně podobné aféry velmi stěžují pozici Turecka v procesu jednání o vstupu do EU. V této souvislosti turecký ministr zahraničí Abdullah Gul naznačil, že turecká vláda uvažuje o úpravě paragrafu 301, tak aby jeho podoba neumožňovala výklad vedoucí k podobným kontroverzním situacím. (zdroj: [EUOBSERVER](#))*

DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY

IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA

BOJ PROTI ŠÍŘENÍ ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ

Provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení, 5.12.2005 – [14520/05](#)

- Status dokumentu: schváleno Radou EU. *LIMITE*

Dokument obsahuje pololetní zprávu o pokroku v provádění kapitoly III strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení a aktualizovaný seznam priorit pro soudržné provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení.

Společná akce Rady 2005/913/SZBP ze dne 12. prosince 2005 na podporu činnosti Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení – [úřední věstník L331](#)

- Status dokumentu: společná akce Rady přijatá podle hlavy V. Smlouvy o EU

Společná akce navazuje na společnou akci z 22.11. 2004 (s trváním jednoho roku) na podporu činnosti OPCW. Společnou akci Rada implementuje dílčí opatření Strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení. Společná akce byla přijata 12. prosince 2005 a je platná po dobu jednoho roku. Finanční referenční částkou pro potřeby společné akce je 1.697.000 eur, z těchto prostředků budou pokryty tři hlavní projekty: 1) podpora univerzality CWC, 2) vnitrostátní provádění CWC, 3) mezinárodní spolupráce v oblasti chemických činností.

BOJ PROTI TERORISMU

Provádění akčního plánu pro boj proti terorismu, 9.12.2005 – [14734/1/05](#)

- Status dokumentu: příloha ke zprávě. *LIMITE*

Jedná se o přílohu k dokumentu [14734/05](#) – zprávě protiteroristického koordinátora pro boj proti terorismu. Dokument informuje o stavu implementace legislativních opatření vyjmenovaných v Deklaraci Evropské rady k terorismu (březen 2004). (Např. ČR je zde jediným členským státem, který zatím nemá ratifikovanou Mezinárodní úmluvu pro potlačování financování terorismu).

Akční plán Evropské unie pro boj proti terorismu, 15.12.2005 – [15358/05](#)

- Status dokumentu: aktualizovaný akční plán. *LIMITE*

Aktualizovaný Akční plán pro boj proti terorismu je přizpůsobený nové Strategii EU pro boj proti terorismu (počet cílů zredukován ze 7 na 4) a reflektuje také poslední vývoj (přijetí Strategie proti radikalizaci a náborování, doporučení Komise atd.).

Závěry Rady o terorismu, 12.12.2005 – [15318/05](#)

Rada zdůraznila závazek EU přistupovat komplexně k boji proti terorismu a zároveň respektovat lidská práva. Pro následujících šest měsíců bude prioritou EU poskytování technické pomoci prioritním zemím. Rada dále zdůraznila, že je nutné všemi prostředky usilovat o přijetí shody v rámci OSN o všeobecné úmluvě o mezinárodním terorismu.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

CIVILNÍ HLAVNÍ CÍL 2008

Civilní hlavní cíl 2008 – plán na rozvoj civilních prostředků, 7.12.2005 – [15325/05](#)

- Status dokumentu: přijato Radou EU. *LIMITE*

Rada přijala plán pro naplňování Civilního hlavního cíle 2008 (CHC 2008) v roce 2006. Plán se zaměřuje na 4 hlavní oblasti: obecné otázky, podpora mise, jednotky rychlého nasazení a otázky spojené s managementem CHC 2008.

DĚTI V OZBROJENÝCH KONFLIKTECH

Závěry Rady k dětem v ozbrojených konfliktech, 12.12.2005 – [14960/05](#)

Rada přivítala dvouletý přezkum k dokumentu „Pokyny pro činnost EU pokud jde o děti v ozbrojených konfliktech“ (dok. [15305/05](#), tyto pokyny byly přijaty v roce 2003 - viz dok 15634/03). Rada zdůraznila, že činnost EU by se měla být vykonávána v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1612 o dětech v ozbrojených konfliktech.

EVROPSKÁ OBRANNÁ AGENTURA

Evropská obranná agentura: rozpočet pro rok 2006, 1.12.2005 – [15051/05](#)

- Status dokumentu: schváleno Radou

Rada na návrh Správní rady Evropské obranné agentury (EOA) schválila rozpočet pro její činnost v roce 2006. Celkem se jedná o 22,3 milionů eur, z nichž 11,2 mil. jde na mzdy zaměstnanců, 5,6 mil. na funkční výdaje (pronájem, vybavení) a „pouze“ 5 mil. na operační výdaje – příprava projektů, psaní studií atd.

LIDSKÁ PRÁVA

Závěry Rady o provádění činností navazujících na závěry Rady ze dne 25. června 2001 o lidských právech a demokratizaci ve třetích zemích, 12.12.2005 – [15293/05](#)

Rada přivítala v pořadí již třetí výroční přezkum k implementaci evropské politiky demokratizace a lidských práv, která byla radou EU přijata v červnu 2001. Rada ve svých závěrech zejména zdůraznila závazek EU plnit soubor reforem dohodnutý na letošním summitu OSN, především pokud jde o ochranu lidských práv. Rada zvláště upozornila na zhoršující se stav dodržování lidských práv v Iránu a je stále znepokojena situací v Číně.

MEZINÁRODNÍ TRESTNÍ SOUD

Dohoda mezi Mezinárodním trestním soudem a Evropskou unií o spolupráci a pomoci, 6.12.2005 – [14298/05](#)

- Status dokumentu: návrh mezinárodní dohody

Po svém přijetí ze strany EU a Mezinárodního trestního soudu (MTS) bude dohoda upravovat jejich vzájemné vztahy a spolupráci. Zejména se jedná o podporu společných hodnot, výměnu informací, postavení zaměstnanců EU před soudem, spolupráce EU s prokurátorem, atd. (Jedná se o dohodu uzavíranou mezi MTS na straně jedné a EU – nikoliv tedy členskými státy EU – na straně druhé).

MISE NA PODPORU BEZPEČNOSTNÍHO SEKTORU V KONGU

Společná akce Rady 2005/868/SZBP ze dne 1. prosince 2005, kterou se mění společná akce 2005/355/SZBP o poradní a pomocné misi Evropské unie pro reformu bezpečnostního sektoru v Konžské demokratické republice (KDR), pokud jde o zavedení projektu technické pomoci týkajícího se zlepšení série plateb ministerstva obrany v KDR – [úřední věstník L318](#)

- Status dokumentu: společná akce přijatá podle hlavy V. Smlouvy o EU
Společná akce Rady 2005/355/SZBP z května 2005 se doplňuje o projekt programu technické pomoci směřující k modernizaci série plateb ministerstva obrany KDR. Pro tyto účely bude členskými státy poskytnuta částka ve výši 900 tisíc eur (netýká se ČR).

PAKT STABILITY PRO JIHOVÝCHODNÍ EVROPU

Rozhodnutí Rady o jmenování zvláštního koordinátora Paktu stability pro jihovýchodní Evropu, 6.12.2005 – [14952/05](#)

- Status dokumentu: návrh rozhodnutí Rady
Rada každoročně jmenuje zvláštního koordinátora Paktu. Od roku 2001 se jím opakovaně stává Erhard Busek (v letech 1991-1995 vice-kancléř rakouské vlády). Erhard Busek bude do této funkce jmenován i pro rok 2006.

PERSPEKTIVY SZBP A EBOP

Činnost navazující na setkání v Hampton Court: SZBP a EBOP – hlavní směry předložené generálním tajemníkem/Vysokým představitelem, 14.12. 2005 – [15780/05](#)

- Status dokumentu: zpráva od Vysokého představitele. LIMITE
V návaznosti na summit v Hampton Court předkládá Vysoký představitel pro SZBP náměty pro další vývoj v SZBP a EBOP. Jedná se o čtyři krátké koncepční dokumenty, které se věnují: 1) zlepšení obranných schopností prostřednictvím zvýšení úrovně výdajů na výzkum, 2) zajištění schopnosti unijních struktur reagovat na nové výzvy (včetně přírodních katastrof), 3) navýšení prostředků na SZBP a zlepšení rychlého financování civilních operací, 4) připravenost převzít větší odpovědnost v Kosovu.

PODPORA MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA

Obecné zásady na podporu mezinárodního humanitárního práva, 9.12.2005 – [15246/05](#)

- Status dokumentu: přijato Radou. LIMITE
Dokument přijala Rada EU na svém zasedání 12.12.2005. Účelem dokumentu je vytvoření nástrojů a institucionálních postupů v rámci EU pro zajištění souladu její činnosti s mezinárodním humanitárním právem a jeho podporou.

POMOCNÁ HRANIČNÍ MISE EU V RAFÁHU

Společná akce Rady 2005/889/SZBP ze dne 12. prosince 2005 o zřízení mise Evropské unie pro pomoc na hranicích na hraničním přechodu Rafáh (EU BAM Rafáh) – úřední věstník [L327](#)

- Status dokumentu: společná akce přijatá podle hlavy V. Smlouvy o EU Ke 25.11. byla spuštěna (operační fáze) mise EU v Rafáhu (EU BAM Rafáh). Cílem mise je „aktivním monitoringem“ napomoci Izraeli a Palestině k bezproblémovému fungování tohoto přechodu. Použitelnost společné akce končí ke 24.11.2006 (nebude-li rozhodnutím Rady dále prodloužena).

PTAČÍ CHŘIPKA

Souhrnný přehled předsednictví o aktivitách v oblasti boje s ptačí chřipkou, 7.12.2005 – [15353/05](#)

- Status dokumentu: dokument předsednictví. LIMITE
Předsednictví vypracovalo materiál k další činnosti EU v oblasti boje s pandemickou chřipkou. Dokument obsahuje cestovní mapu (roadmap) jako souhrn hlavních námětů pro zvýšení připravenosti Unie reagovat na výskyt pandemie. Další část dokumentu se věnuje možností EU reagovat na výskyt dalších ohnisek ptačí chřipky.

VOJENSKÁ MISE ALTHEA

Operace Althea – čtvrtletní zpráva Organizaci Spojených Národů, 9.12.2005 – [15481/05](#)

- Status dokumentu: návrh zprávy před schválením Politickým a bezpečnostním výborem. LIMITE
Zprávu o činnosti mise Althea předkládá každé tři měsíce Vysoký představitel pro SZBP generálnímu tajemníkovi OSN. Tato zpráva pokrývá období 16.9. – 30.11. 2005.

VÝCVIK V EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÉ POLITICE

Program EU pro výcvik v Evropské bezpečnostní a obranné politice (EBOP), 6.12.2004 – [15463/05](#)

- Status dokumentu: Návrh k diskusi v politicko-vojenské skupině (a posléze ke schválení v Radě). LIMITE
Dokument obsahuje návrh výcvikových aktivit v rámci EBOP pro období 2006-2008. Jedná se o akademický program Evropské bezpečnostní a obranné univerzity a dále o návrhy výcvikových programů pro jednotlivé roky (2006, 2007, 2008). Cílem výcvikového programu je připravovat civilní i vojenské složky EU na budoucí operace EBOP.

ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ

Implementace doporučení přezkumu ke kontrolním systémům členských států pro vývozy zboží dvojího užití – zpráva o pokroku za rok 2005, 6.12.2005 – [15107/05](#)

- Status dokumentu: zpráva pracovní skupiny „zboží dvojího užití“.

Na základě Strategie proti šíření zbraní hromadného ničení proběhl v prosinci 2004 první přezkum, co se týče kontrolních systémů členských států k exportům zboží dvojího užití. Tento přezkum provedl několik doporučení k dalším opatřením jak na národních úrovních, tak na úrovni EU (viz. dok 16069/04). Předkládaná zpráva informuje o konkrétních opatřeních přijatých pro realizaci daných doporučení (např. vytvoření nových společných databází, softwarových nástrojů atd.).

Výstup z jednání pracovní skupiny „zboží dvojího užití“ dne 2.12.2005, 6.12.2005 – [15104/05](#)

- Status dokumentu: výstup z jednání pracovní skupiny. *LIMITE*

ZPRÁVA O EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANÉ POLITICE

Zpráva předsednictví o Evropské bezpečnostní a obranné politice, 12.12.2005 – [15678/05](#)

- status dokumentu: zpráva předsednictví, přijatá Evropskou radou

Předsednictví předkládá zprávu o aktivitách Unie v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky (EBOP) za svého působení (červenec-prosinec 2005). Zpráva shrnuje působení vojenských a civilních misí EU, rozvoj vojenských a civilních prostředků EU, činnost Evropské obranné agentury, pokrok v koordinaci civilní a vojenské složky EBOP, vztahy EU-NATO, spolupráci s dalšími partnery atd.

MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM

AFGHÁNISTÁN

Závěry Rady k Afghánistánu, 12.12.2005 – [15282/05](#)

Rada přivítala společné prohlášení EU a Afghánistánu ze 16.11.2005 (viz [14519/05](#)) a i nadále se hodlá podílet na demokratické transformaci Afghánistánu – podpora v oblasti politické a ekonomické správy, reformy bezpečnostního sektoru a soudnictví, boje proti drogám, rozvoje, vzdělávání a kultury atd. Členské státy budou ve vhodných případech i nadále poskytovat příspěvky ve vojenské a civilní oblasti. Rada dále vyzvala Vysokého představitele a Komisi, aby co nejdříve předložili doporučení pro opatření v oblastech zvláště zdůrazněných ve společném prohlášení.

AFRIKA

EU a Afrika: na cestě ke strategickému partnerství, 14.12.2005 – [15702/05](#)

- Status dokumentu: strategie přijatá Evropskou radou

Evropská rada přijala strategii vůči Africe. Hlavními kapitolami strategie jsou mír a bezpečnost, lidská práva, správa věcí veřejných, rozvojová pomoc, udržitelný hospodářský růst, regionální integrace a obchod a investice do lidí. V prosinci 2006 přezkoumá Evropská rada provádění této strategie. Základním časovým rámcem pro její provádění je období 2005-2015. V nejbližší době by se také měl konat v pořadí již druhý summit EU-Afrika.

BOSNA A HERCEGOVINA

Společný postoj Rady, kterým se zrušuje společný postoj 96/184/SZBP k vývozu zbraní do bývalé Jugoslávie, 15.12.2005 – [15498/05](#)

- Status dokumentu: návrh společného postoje

26. února 1996 přijala Rada společný postoj k vývozu zbraní do bývalé Jugoslávie. Ve znění pozdějších společných postojů se společný postoj 96/184/SZBP nyní vztahuje jen na Bosnu a Hercegovinu. Vzhledem k tomu, že Bosna již přijala a provádí předpisy o vývozu, dovozu a tranzitu zbraní, které splňují příslušné normy EU, toto zbrojní embargo již není nadále nutné a navrhuje se proto jeho zrušení.

BLÍZKÝ VÝCHOD A STŘEDOMOŘÍ

Společný postoj Rady 2005/888/SZBP ze dne 12. prosince 2005 o zvláštních omezujících opatřeních proti některým osobám podezřelým z účasti na zavraždění bývalého předsedy libanonské vlády Rafika Haríriho – [úřední věstník L327](#)

- Status dokumentu: společný postoj přijatý podle hlavy V. Smlouvy o EU

V souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN [1636](#) Rada přijímá společný postoj, kterým zamezuje vybraným osobám podezřelým ze spáchání atentátu na Rafika Haríriho vstup na svoje území a zároveň zmrazuje jejich finanční prostředky.

Strategické partnerství Evropské unie se středomořím a Blízkým východem – pololetní zpráva o provádění, 12.12.2005 – [15248/05](#)

- Status dokumentu: zpráva přijatá Radou EU. *LIMITE*

Zpráva informuje o pokroku dosaženém v rámci strategického partnerství EU se Středomořím a Blízkým východem v období britského předsednictví.

Blízkovýchodní mírový proces – Analytická zpráva k oblasti východního Jeruzaléma, 8.12.2005 – [15452/05](#)

- Status dokumentu: dokument k projednání v Coreperu a v Radě. *LIMITE*

Rada ve svých závěrech z 22.11. 2005 pověřila své orgány k vypracování analytického materiálu o východním Jeruzalémě. Zpráva dochází k závěru, že současné izraelské aktivity (stavba separační bariéry, rozšiřování osad, demolice palestinských budov atd.) znemožňují dosažení konečné dohody mezi Izraelci a Palestinci o statutu Jeruzaléma. Tyto izraelské aktivity (jejichž cílem je „odříznout“ východní Jeruzalém od zbytku palestinského území) jsou v rozporu s mezinárodním právem i s Cestovním plánem, unijní politika se proto zaměřuje na to, aby Izrael tyto aktivity zastavil.

Prohlášení Evropské rady k Blízkému východu a Středomoří, 15.12.2005 - [15914/05](#)

Všechny země Blízkého východu a Středomoří Evropská rada požádala, aby dodržovaly a plnily mezinárodní dohody o nešíření, kontrole zbraní a usilovaly o vytvoření zóny bez zbraní hromadného ničení na Blízkém východě. Dále je vyzývá, aby bojovaly proti terorismu a teroristickým sítím.

***Írán:** Evropská rada jednoznačně odsoudila výroky prezidenta Ahmadínežáda o zničení Izraele a popírání holocaustu. V této souvislosti Evropská rada potvrdila právo Izraele na existenci v rámci uznávaných a bezpečných hranic a dále připomněla, že všechny členské státy OSN se zavázaly zdržet se hrozby použití síly proti územní celistvosti nebo politické nezávislosti jakéhokoli státu. Evropská rada je dále znepokojena iránským jaderným programem, který zůstává velmi netransparentní a vyvolává tak pochyby o tom, že je výhradně mírový. Evropská*

rada se dále pozastavila nad situací dodržování lidských práv a základních politických svobod v Íránu. Dále vyzvala Írán ke zrušení všech diskriminačních opatření vůči jednotlivým členským státům EU (týká se ČR).

Irák: Evropská rada přivítala volby konané 15. prosince 2005 jako další důležitý mezník demokratizačního procesu. Dále vyzvala všechny země regionu, zejména Sýrii a Írán, aby podpořily politický proces v Iráku, a to především spoluprací s Irákem s cílem zabránit přeshraničnímu pohybu a podpoře teroristů.

Libanon: Evropská rada odsoudila vraždu (protisyrského poslance) Gibrana Tueniho. S velkým znepokojením také vzala na vědomí závěry druhé zprávy vyšetřovací komise OSN, která potvrdila závažná podezření, že na této vraždě měly podíl libanonské a syrské bezpečnostní služby. Evropská rada proto vyzývá Sýrii k bezpodmínečné spolupráci s vyšetřovací Komisí při jejím úsilí o zahájení soudního stíhání osob přímo zodpovědných za vraždu.

Mírový proces na Blízkém východě: Evropská rada vyzvala palestinskou samosprávu k převzetí plné kontroly nad bezpečností v jí spravovaných oblastech – jedná se především o zakročení proti skupinám, které organizují a páchají násilné činy a zastrašování. EU bude i nadále podporovat palestinské reformy a posilovat kapacity palestinských bezpečnostních sil a civilní policie. Evropská rada dále zdůraznila význam voleb do legislativní rady, které mají proběhnout v lednu 2006. Směrem k Izraeli se rada obrátila s výzvou, aby zastavil veškeré činnosti na palestinských územích, které jsou v rozporu s mezinárodním právem, včetně výstavby osad, ničení palestinských domovů a budování separační bariéry na okupovaném území.

Barcelonský proces: Evropská rada přivítala summit EU-Středomoří, konaný 27. a 28. 11. 2005 v Barceloně k desátému výročí barcelonského procesu. Summit přijal společný pětiletý pracovní program (politické a bezpečnostní partnerství, hospodářský rozvoj a reformy, výměny v oblasti vzdělávání a kultury, migrace, atd.) a kodex chování v oblasti boje proti terorismu.

ETIOPIE/ERITREA

Závěry Rady k Etiopii/Eritreje, 12.12.2005 – [15657/05](#)

Rada je vážně znepokojena napětím a výbušnou situací v pohraniční oblasti. Rada vyzvala obě strany k okamžitému zahájení konstruktivního jednání o vytyčení společné hranice a zároveň aby se zdržely jakéhokoli použití síly. Pokud se situace nezlepší, EU podpoří uvalení sankcí Radou bezpečnosti OSN.

KONGO

Závěry Rady ke Konžské demokratické republice, 12.12.2005 – [15737/05](#)

Rada považuje za důležité, aby referendum konané 18. prosince proběhlo pokojně a úspěšně, referendum (schvalující ústavu) je důležitým krokem na cestě ke stabilizaci demokracie. Celková transformace KDR by měla být dokončena do 30.6.2006, do kdy by měly proběhnout parlamentní volby. Dovršení transformačního procesu v Kongu je důležité i pro stabilitu celého regionu. V této souvislosti Rada vyzvala všechny země oblasti velkých afrických jezer, aby přispěly k uspořádání mezinárodní konference o této oblasti v roce 2006.

MOLDAVSKO/PODNĚSTEŘÍ

Rozhodnutí Rady 2005/890/SZBP ze dne 12. prosince 2005, kterým se provádí společný postoj 2004/179/SZBP o omezujících opatřeních vůči vedení Podněsterské oblasti Moldavské republiky – [úřední věstník L327](#)

• Status dokumentu: Rozhodnutí Rady implementující společný postoj 23. února 2004 přijala Rada společný postoj [2004/179/SZBP](#) o omezujících opatřeních proti osobám odpovědným za vedení zastrašovací kampaně a zavírání moldavských škol používajících při výuce latinu. Protože v některých oblastech došlo ke zlepšení situace, Rada tímto rozhodnutím redukuje počet osob, na něž se společný postoj 2004/179/SZBP vztahuje.

SÚDÁN

Závěry Rady k Súdánu, 12.12.2005 – [15694/05](#)

Rada odsoudila pokračující násilí v oblasti Dárfúru a bude usilovat o to, aby se původci násilných činů zodpovídali ze své činnosti před Mezinárodním trestním soudem. Rada vyzvala všechny zúčastněné strany, aby zastavily akce svých bojovníků a respektovaly dohodu o příměří (N'Djamena). Rada bude nadále podporovat vojenskou misi Africké unie AMIS II. Rada dále vyzvala k urychlenému a plnému provádění sankcí stanovených rezolucí Rady bezpečnosti 1591. Rada je dále připravena podpořit rozšíření zbrojního embarga (nyní jen na oblast Dárfúru) na celý Súdán.

ZÁPADNÍ BALKÁN

Závěry Rady o západním Balkánu, 12.12.2005 – [15547/05](#)

Rada vyjádřila přesvědčení, že její politika vůči západnímu Balkánu založená na důsledném naplňování podmínek a evropské perspektivě prokazuje svou účinnost. Rada proto přijala nová evropská partnerství na další podporu reformního procesu a vyzývá všechny zúčastněné země, aby na základě těchto evropských partnerství připravily národní akční plány pro implementaci jednotlivých priorit. Rada zopakovala závazek EU ze Soluně, že budoucnost západního Balkánu, jako potencionálních kandidátských zemí, je v Evropské unii. Pokrok každé země směrem k EU bude záviset na tom, jak rychle vyhoví kodaňským kritériím a požadavkům procesu stabilizace a přidružení, včetně spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii.

Albánie: Rada přivítala pokrok dosažený Albánií a vzala na vědomí posudek Komise, podle kterého bude brzy možné uzavřít jednání o Dohodě o stabilizaci a přidružení. Albánie musí pokračovat v programu reform, zejména co se týče organizovaného zločinu, korupce, svobody sdělovacích prostředků a dalšího posílení veřejné správy.

Bosna a Hercegovina: Rada přivítala zahájení jednání o Dohodě o stabilizaci a přidružení v listopadu 2005. Bosna a Hercegovina musí pokračovat v reformním procesu, především pokud jde o správní kapacity, provádění policejní reformy, veřejnoprávní vysílání a spolupráci s ICTY.

Srbsko a Černá hora/Kosovo: Rada potvrdila své odhodlání podílet se na určení statusu Kosova, do jednání se zapojí prostřednictvím svého zástupce Stefana Lehneho.